

Posudek bakalářské práce

Název práce: Přechodové rituály. Rozprava o povaze a smyslu přechodových rituálů ve světle konfirmační praxe SCEAV

Autorka práce: Michaela Hrubínová

Autorka zvolila pro svou bakalářskou práci téma přechodových rituálů jako důležitých symbolických mezníků v průběhu životního příběhu, přičemž teoretickou rozpravu o významu a funkci přechodových rituálů aplikuje na konkrétní a vhodně zvolený příklad, jímž je konfirmace v rámci učení a praxe jedné z protestantských církví (SCEAV).

Svou práci autorka člení do pěti kapitol. V první kapitole definuje základní obecné pojmy své analýzy (zejména pojem rituál) ve světle relevantní odborné literatury. Ve druhé kapitole se zaměřuje konkrétně na rituály přechodové a na různé způsoby výkladu jejich významu. Ve třetí kapitole dále zužuje badatelské pole na konfirmaci v rámci křesťanské církve, přičemž v soustředných kruzích postupuje od obecné rozpravy o konfirmaci (jakožto jednom z klíčových křesťanských rituálů přechodu) směrem k historickému vývoji pojetí konfirmace dále k jejímu konkrétnímu uskutečňování v Slezské církvi evangelické augsburského vyznání.

Ve čtvrtém oddílu autorka opět rozšiřuje zorné pole a zabývá se problematikou (ne)přítomnosti tradičních přechodových rituálů v současné západní (postmoderní) kultuře a společnosti a ve světle dosavadního bádání analyzuje možnosti rituálně prostředkovaného přechodu z dětství do dospělosti. V závěrečné páté kapitole, která bilancuje a rekapituluje badatelský výtěžek, vyslovuje zásadní pozorování ohledně významu a funkce přechodových rituálů v životě současného člověka a ohledně různých způsobů kompenzace jejich nepřítomnosti v současné kultuře, zejména co se týče zvládnání existenciální nejistoty zakotvením v symbolickém řádu, které nabízí a prostředkuje tradice a tradicí nesené rituály.

Práce je logicky a přehledně členěna. Jazykově a stylisticky je práce v zásadě na dobré úrovni, místy se ale autorka dopouští jazykových a stylistických neobratností, vyšinutí z vazby a podobně. Práci by velmi prospěla důkladná jazyková korektura.

Předložené badatelské otázky, které autorka vyslovuje v úvodní části práce, v jednotlivých kapitolách celkem přesvědčivě analyzuje a posléze nabízí sumarizující odpovědi, které jsou opřeny o relevantní odbornou literaturu a autorčina vlastní pozorování. Domnívám se, že autorčina práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Zároveň ale místy kolísá mezi věcnou argumentací a stylem angažované osobní úvahy. Také formulace, že práce „mapuje současnou situaci ve společnosti co do rituálů přechodu“, neodpovídá skutečnosti. Jde o analýzu několika vybraných příkladů, ne o zmapování celku. Přes vyslovené výhrady práci hodnotím jako zdařilou.

Navržené hodnocení B

Otázka k rozpravě: Jestliže nabízejí rituály přechodu zakotvení v řádu, neseném tradicí, a tím pomáhají překonat existenciální nejistotu, mohou je účinně nahradit nové rituály, za nimiž nejsou staletými protřibené tradice a které si navíc autonomní jedinec sám volí jako něco, co ho oslovuje či inspiruje, a jen proto to dobrovolně podstupuje?